

32009R0068

24.1.2009.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 21/3

UREDBA KOMISIJE (EZ) br. 68/2009**od 23. siječnja 2009.****o devetoj prilagodbi tehničkom napretku Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3821/85 o tahografu u cestovnom prometu****(Tekst značajan za EGP)**

KOMISIJA EUROPSKIH ZAJEDNICA,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EEZ) br. 3821/85 od 20. prosinca 1985. o tahografu u cestovnom prometu ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 17. stavak 1.,

budući da:

- (1) Prilog 1.B Uredbi (EEZ) br. 3821/85 utvrđuje tehničke specifikacije za izradu, ispitivanje, ugradnju i inspekcijske preglede tahografa u cestovnom prometu.
- (2) Pridajući posebnu pozornost ukupnoj sigurnosti sustava i njenoj primjeni u vozilima koja spadaju u područje primjene Uredbe (EEZ) br. 3821/85, određene tehničke specifikacije trebaju se dodati Prilogu 1.B kako bi se omogućila ugradnja tahografa u vozila kategorije M1 i N1 u skladu s tim Prilogom.
- (3) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem Odbora osnovanog na temelju članka 18. Uredbe (EEZ) br. 3821/85,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Prilog 1.B Uredbi (EEZ) br. 3821/85 mijenja se kako slijedi:

1. U poglavlju I., umeće se sljedeća definicija:

„(rr) ‘adapter’ znači:

dio tahografa koji stalno daje signal brzine vozila i/ili prijedenu udaljenost, te koji se:

- ugrađuje i upotrebljava samo u vozilima tipa M1 i N1 (kako je utvrđeno u Prilogu II. Direktivi Vijeća 70/156/EEZ) koja su prvi put stavljena u uporabu između 1. svibnja 2006. i 31. prosinca 2013.,

- ugrađuje kada nije mehanički moguće ugraditi bilo kakvu drugu vrstu postojećeg senzora kretanja, koji je inače usklađen s odredbama ovog Priloga i njegovih dodataka 1. do 11.,

- ugrađuje između jedinice u vozilu i tamo gdje otprije ugrađeni senzori ili alternativna sučelja proizvode impulse brzine/udaljenosti.

Gledano iz jedinice u vozilu, ponašanje adaptera jednako je kao da je senzor kretanja, sukladan odredbama ovog Priloga i njegovih dodataka 1. do 11., spojen na jedinicu u vozilu.

Upotreba takvog adaptera u gore opisanim vozilima omogućuje ugradnju i ispravnu upotrebu jedinice u vozilu koja je u skladu sa svim zahtjevima ovog Priloga.

Za ta vozila, tahograf je sastavljen od kabela, adaptera i jedinice vozila.”

2. U poglavlju V., odjeljku 2., zahtjev 250. zamjenjuje se sljedećim:

„250. Na pločici moraju biti navedeni najmanje sljedeći podaci:

- ime, adresa ili trgovački naziv ovlaštenog servisera ili radionice,

- stalnica vozila, u obliku ‚w = ... imp/km’,

- konstanta tahografa, u obliku ‚k = ... imp/km’,

- djelatni opseg pogonskih kotača u obliku ‚l = ... mm’,

- veličina guma,

- datum na koji je utvrđena stalnica vozila i izmjeren djelatni opseg pogonskih kotača,

⁽¹⁾ SL L 370, 31.12.1985., str. 8.

- identifikacijska oznaka vozila (VIN),
- dio vozila na koji se ugrađuje adapter, ako postoji,
- dio vozila na koji se ugrađuje senzor kretanja, ako nije priključen na mjenjač ili ako se ne koristi adapter,
- opis boje kabla između adaptera i onog dijela vozila koji daje njegove ulazne impulse,
- serijski broj ugrađenog senzora kretanja adaptera.”

3. U poglavlju V., odjeljku 2., dodaje se sljedeći zahtjev:

„— 250.a.

- Ugradbene pločice za vozila opremljena adapterima ili za vozila kod kojih senzor kretanja nije priključen na mjenjač, pričvršćuju se za vrijeme ugradnje. Za sva druga vozila, ugradbene pločice na kojima se nalaze nove informacije pričvršćuju se za vrijeme periodičnog pregleda nakon ugradnje.”

4. Nakon Dodatka 11., dodaje se Dodatak 12. kako je utvrđen u Prilogu ovoj Uredbi.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se šest mjeseci nakon dana objave.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 23. siječnja 2009.

Za Komisiju
Antonio TAJANI
Potpredsjednik

PRILOG

Dodatak 12.

ADAPTER ZA VOZILA KATEGORIJE M1 I N1

SADRŽAJ

1.	Kratice i referentni dokumenti	5
1.1.	Kratice	5
1.2.	Referentni standardi	5
2.	Opće karakteristike i funkcije adaptera	5
2.1.	Opći opis adaptera	5
2.2.	Funkcije	6
2.3.	Sigurnost	6
3.	Zahtjevi za tahograf u slučaju ugrađenog adaptera	6
4.	Zahtjevi za izradu i funkcionalnost adaptera	7
4.1.	Povezivanje i prilagođavanje ulaznih impulsa brzine	7
4.2.	Orientarea impulsurilor de intrare către senzorul de mișcare integrat	7
4.3.	Ugrađeni senzor kretanja	7
4.4.	Sigurnosni zahtjevi	7
4.5.	Karakteristike izvedbe	7
4.6.	Materijali	7
4.7.	Oznake	8
5.	Ugradnja tahografa u slučaju upotrebe adaptera	8
5.1.	Ugradnja	8
5.2.	Plombiranje	8
6.	Provjere, inspekcijski pregledi i popravci	8
6.1.	Periodični pregledi	8
7.	Tipno odobrenje tahografa kad je adapter u upotrebi	9
7.1.	Opće točke	9
7.2.	Certifikat o funkcionalnosti	9

1. KRATICE I REFERENTNI DOKUMENTI

1.1. Kratice

TD treba definirati

JV jedinica u vozilu

1.2. Referentni standardi

ISO 16844-3 Cestovna vozila - Sustavi tahografa - Dio 3.: Sučelje senzora kretanja

2. OPĆE KARAKTERISTIKE I FUNKCIJE ADAPTERA

2.1. Opći opis adaptera

ADA_001 Adapter osigurava priključenoj JV sigurne podatke o kretanju vozila koji stalno prikazuju brzinu vozila i prijedenu udaljenost.

Adapter je namijenjen samo onim vozilima za koja se zahtijeva da su opremljena tahografom u skladu s ovom Uredbom.

Ugrađuje se i upotrebljava samo u tipovima vozila utvrđenima u točki (rr), kada nije mehanički moguće ugraditi bilo koji drugi tip postojećih senzora kretanja koji su inače u skladu s odredbama ovog Priloga i njegovih dodataka 1. do 11.

Adapter nije mehanički povezan s pomičnim dijelom vozila, kako zahtijeva Dodatak 10. ovom Prilogu (odjeljak 3.1.), već je povezan s impulsima brzine/udaljenosti koje proizvode integrirani senzori ili alternativna sučelja.

ADA_002   Tipski odobren senzor kretanja (u skladu s odredbama ovog Priloga, odjeljka VIII. - Odobrenje tipa tahografa i tahografskih kartica) ugrađuje se u kućište adaptera. U kućište adaptera ugrađen je uređaj za pretvorbu ulaznih impulsa u ugrađeni senzor kretanja. Ugrađeni senzor kretanja povezan je s JV-om, tako da je sučelje između JV-a i adaptera u skladu sa zahtjevima standarda ISO 16844-3.

2.2. Funkcije

ADA_003   Adapter uključuje sljedeće funkcije:

- povezivanje i prilagođavanje ulaznih impulsa brzine,
- induciranje ulaznih impulsa u ugrađeni senzor kretanja,
- sve funkcije ugrađenog senzora kretanja, koje JV-u osiguravaju sigurne podatke o kretanju.

2.3. Sigurnost

ADA_004   Adapter nije sigurnosno certificiran u skladu s generičkim ciljem sigurnosti senzora kretanja utvrđenom u Dodatku 10. ovom Prilogu. Umjesto toga primjenjuju se sigurnosni zahtjevi utvrđeni u odjeljku 4.4. ovog Dodatka.

3. ZAHTJEVI ZA TAHOGRAF U SLUČAJU UGRAĐENOG ADAPTERA

Zahtjevi u ovom i sljedećim poglavljima navode kako se tumače zahtjevi ovog Priloga u slučaju upotrebe adaptera. Odgovarajući brojevi zahtjeva navedeni su u zagradama.

ADA_005   Tahograf mora u svakom vozilu koje je opremljeno adapterom ispunjavati sve odredbe ovog Priloga, osim ako nije drukčije navedeno u ovom Dodatku.

ADA_006   Pri ugradnji adaptera, tahograf je sastavljen od kabela, adaptera (umjesto senzora kretanja) i JV-a (001.).

ADA_007   Otkrivanje događaja i/ili kvarova funkcije tahografa mijenja se kako slijedi:

- događaj „prekid napajanja” pokreće JV, kad nije u režimu kalibriranja, u slučaju svakog prekida napajanja ugrađenog senzora kretanja duljeg od 200 milisekundi (066.),
- svaki prekid napajanja adaptera dulji od 200 ms (milisekundi) izaziva prekid napajanja ugrađenog senzora kretanja jednake duljine. Proizvođač adaptera utvrđuje granicu prekida adaptera,
- događaj „pogreška podataka o kretanju” pokreće JV u slučaju prekida uobičajenog tijeka podataka između ugrađenog senzora kretanja i JV-a i/ili u slučaju pogreške vezane uz cjelovitost podataka ili pri provjeri autentičnosti tijekom razmjene podataka između ugrađenog senzora kretanja i JV-a (067.),
- događaj „pokušaj ugrožavanja sigurnosti” pokreće JV za bilo koji događaj koji utječe na sigurnost ugrađenog senzora kretanja, kad nije u režimu kalibriranja (068.),
- greška „tahograf” pokreće JV za svaki kvar ugrađenog senzora kretanja, kad nije u režimu kalibriranja (070.).

ADA_008   Kvarovi adaptera koje otkrivaju tahografi povezani su s ugrađenim senzorom kretanja (071.).

ADA_009   Kalibracijska funkcija JV dopušta automatsko sparivanje ugrađenog senzora kretanja s JV-om (154., 155.).

ADA_010   Izrazi „senzor kretanja” ili „senzor” s ciljem sigurnosti JV-a u Dodatku 10. ovom Prilogu odnose se na ugrađeni senzor kretanja.

4. ZAHTJEVI ZA IZRADU I FUNKCIONALNOST ADAPTERA

4.1. Povezivanje i prilagođavanje ulaznih impulsa brzine

ADA_011 Ulazno sučelje adaptera prihvaća impulse frekvencije koji iskazuju brzinu i prijedenu udaljenost vozila. Električne karakteristike ulaznih impulsa su: TD proizvođač. Dostupnost prilagodbe poznata je samo proizvođaču adaptera i ovlaštenoj radionici koja obavlja ugradnju i ispravno povezivanje ulaza adaptera na vozilo.

ADA_012 Ulazno sučelje adaptera može, prema potrebi, pomnožiti ili podijeliti impulse frekvencije ulaznih impulsa brzine fiksnim faktorom, kako bi se signal prilagodio vrijednosti faktora u rasponu k, utvrđenim ovim Prilogom (4 000 do 25 000 impulsa/km). Ovaj fiksni faktor može programirati samo proizvođač adaptera i ovlaštena radionica koja obavlja ugradnju adaptera.

4.2. Induciranje ulaznih impulsa u ugrađeni senzor kretanja

ADA_013 Ulazni impulsi, koji mogu biti prilagođeni kako je gore navedeno, induciraju se u ugrađeni senzor kretanja, tako da senzor kretanja detektira svaki ulazni impuls.

4.3. Ugrađeni senzor kretanja

ADA_014 Ugrađeni senzor kretanja stimuliraju inducirani impulsi, čime se omogućava dobivanje podataka o točnom kretanju vozila, kao da je mehanički povezano s pomičnim dijelom vozila.

ADA_015 JV koristi identifikacijske podatke ugrađenog senzora kretanja kako bi identificirala adapter (077.).

ADA_016 Podaci o ugradnji koji su pohranjeni u ugrađenom senzoru kretanja, smatraju se podacima o ugradnji adaptera (099.).

4.4. Sigurnosni zahtjevi

ADA_017 Kućište adaptera oblikovano je tako da ga nije moguće otvoriti. Plombirano je, tako da se pokušaji fizičke manipulacije mogu jednostavno otkriti (npr. putem vizualnog pregleda, vidjeti ADA_035).

ADA_018 Nije moguće ukloniti ugrađeni senzor kretanja iz adaptera bez lomljenja plombe (plombi) kućišta adaptera ili lomljenja plombe između senzora i kućišta adaptera (vidjeti ADA_035).

ADA_019 Adapter osigurava da se podaci o kretanju mogu obraditi i dobiti samo preko ulaza adaptera.

4.5. Karakteristike izvedbe

ADA_020 Adapter u potpunosti radi u rasponu temperature (TD proizvođač, ovisno o položaju ugradnje) (159.).

ADA_021 Adapter u potpunosti radi u rasponu vlažnosti od 10 % do 90 % (160.).

ADA_022 Adapter je zaštićen od previsokog napona, zamjene polariteta napajanja i kratkih spojeva (161.).

ADA_023 Elektromagnetska kompatibilnost adaptera mora biti u skladu s Direktivom Komisije 2006/28/EZ (*) o prilagodbi tehničkom napretku Direktive Vijeća 72/245/EEZ te je zaštićena od elektrostatičkih pražnjenja i prijelaznih pojava (162.).

4.6. Materijali

ADA_024 Adapter mora imati stupanj zaštite (TD proizvođač, ovisno o položaju ugradnje) (164.,165.).

ADA_025 Kućište adaptera je žute boje.

(*) SL L 65, 7.3.2006., str. 27.

4.7. Oznake

- ADA_026 Na adapter mora biti pričvršćena opisna pločica na kojoj se nalaze sljedeći podaci (169):
- ime i adresa proizvođača adaptera,
  - kataloški broj proizvođača i godina proizvodnje adaptera,
  - oznaka tipnog odobrenja adaptera ili tahografa uključujući adapter,
  - datum ugradnje adaptera,
  - VIN oznaka vozila u koji je ugrađen adapter.
- ADA_027 Na opisnoj pločici navode se i sljedeći podaci (ako nije izravno čitljivo izvana na ugrađenom senzoru kretanja):
- ime proizvođača ugrađenog senzora kretanja,
  - kataloški broj proizvođača i godina proizvodnje ugrađenog senzora kretanja,
  - oznaka tipnog odobrenja ugrađenog senzora kretanja.

5. UGRADNJA TAHOGRAFA U SLUČAJU UPOTREBE ADAPTERA

5.1. Ugradnja

- ADA_028 Adapteri koji se trebaju ugraditi u vozila dostavljaju se samo proizvođačima vozila ili radionicama koje su odobrile nadležne vlasti država članica i koje su ovlaštene za ugradnju, aktivaciju i kalibraciju digitalnih tahografa.
- ADA_029 Ovlaštena radionica koja ugrađuje adapter prilagođava ulazno sučelje i odabire omjer za izračun ulaznog signala (prema potrebi).
- ADA_030 Ovlaštena radionica koja ugrađuje adapter plombira kućište adaptera.
- ADA_031 Adapter se pričvršćuje što je bliže moguće onom dijelu vozila koje daje ulazne impulse.
- ADA_032 Kablovi, preko kojih se napaja adapter, crvene su boje (pozitivno napajanje) i crne (uzemljenje).

5.2. Plombiranje

- ADA_033 Primjenjuju se sljedeći zahtjevi za plombiranje:
- plombira se kućište adaptera (vidjeti ADA_017),
  - kućište ugrađenog senzora kretanja plombirano je za kućište adaptera, osim ako ugrađeni senzor kretanja nije moguće ukloniti bez lomljenja plombe (plombi) kućišta adaptera (vidjeti ADA_018),
  - kućište adaptera plombira se za vozilo,
  - veza između adaptera i opreme koja osigurava ulazne impulse plombira se na oba kraja (koliko je moguće).

6. PROVJERE, INSPEKCIJSKI PREGLEDI I POPRAVCI

6.1. Periodični pregledi

- ADA_034 Pri upotrebi adaptera, svaki periodički pregled (periodički pregled u skladu sa zahtjevima 256. do 258. poglavlja VI. Priloga 1.B) tahografa uključuje sljedeće provjere (257.):
- ima li adapter odgovarajuće oznake o tipnom odobrenju,
  - jesu li plombe na adapteru i njegovim spojevima netaknute,

- je li adapter ugrađen kako je navedeno na ugradbenoj pločici,
- je li adapter ugrađen kako je naveo proizvođač adaptera i/ili vozila,
- je li postavljanje adaptera dopušteno za pregledavano vozilo.

7. TIPNO ODOBRENJE TAHOGRAFA KAD JE ADAPTER U UPOTREBI

7.1. Opće točke

- ADA_035 Za tipno odobrenje tahograf treba predati zajedno s adapterom (269).
- ADA_036 Svaki adapter može se predati za tipno odobrenje kao samostalni uređaj ili kao sastavni dio tahografa.
- ADA_037 Svako tipno odobrenje uključuje funkcionalna ispitivanja adaptera. Pozitivni rezultati svakog od tih ispitivanja iskazani su odgovarajućim certifikatom (270.).

7.2. Certifikat o funkcionalnosti

- ADA_038 Certifikat o funkcionalnosti adaptera ili tahografa koji uključuje adapter dostavlja se proizvođaču adaptera nakon što su uspješno obavljena sva sljedeća minimalna funkcionalna ispitivanja.

Br.	Ispitivanje	Opis	Povezani zahtjevi
1.	Upravni pregled		
1.1.	Dokumentacija	Ispravnost dokumentacije o adapteru	
2.	Vizualni pregled		
2.1.	Usklađenost adaptera s dokumentacijom		
2.2.	Identifikacija/oznake adaptera		ADA_026, ADA_027
2.3.	Materijali adaptera		163. do 167. ADA_025
2.4.	Plombiranje		ADA_017, ADA_018, ADA_035
3.	Funkcionalna ispitivanja		
3.1.	Induciranje impulsa brzine u ugrađeni senzor kretanja		ADA_013
3.2.	Povezivanje i prilagođavanje ulaznih impulsa brzine		ADA_011, ADA_012
3.3.	Točnost mjerenja kretanja		022. do 026.
4.	Ekološka ispitivanja		
4.1.	Rezultati ispitivanja proizvođača	Rezultati ekoloških ispitivanja proizvođača	ADA_020, ADA_021, ADA_022, ADA_023, ADA_024
5.	Elektromagnetska kompatibilnost		
5.1.	Emisije zračenja i osjetljivosti	Provjeriti usklađenost s Direktivom 2006/28/EZ	ADA_023
5.2.	Rezultati ispitivanja proizvođača	Rezultati ekoloških ispitivanja proizvođača	ADA_023